

# Pracovná skupina pre prezídium Copa, 18. a 19. februára 2021

## Spoločné prezídiá COPA a COGECA

*(Táto časť je zároveň súčasťou zhrnutia správy 21\_2\_18\_Cogeca)*

### **Príprava výmeny názorov s poslancami Európarlamentu ohľadom rokovania o budúcej SPP, súčasných trialógoch a EZD**

Prezidentka Copa Christiane Lambertová uviedla, že aktuálne diskusie o SPP sú stále pod väčším tlakom aj zo strany mimovládnych organizácií, preto je nevyhnutné viesť dialógy s euroinštitúciami a ich poslancami.

Sekretariát zopakoval vývoj trialógov, najmä ohľadom zelenej architektúry a podmienenosti. PT predsedníctvo má politické ambície dokončiť celý proces počas svojho predsedníctva. Sekretariát uviedol, že bude pokračovať v obrane stanoviska najmä z pohľadu odmietnutia zastropovania a sociálnej podmienenosti, ktorá je v kompetencii členských štátov.

Diskusia:

ES odmietlo sociálnu podmienenosť a súhlasilo s vyjadrením sekretariátu, že by mala zostať v kompetencii členských štátov a nemala by byť zahrnutá do SPP.

IT vyjadrilo obavy z diskusií o zastropovaníach a upozornilo na zverejnenie najväčších príjemcov platieb SPP v IT - išlo výhradne o družstvá alebo organizácie výrobcov.

Prezidentka Lambertová uviedla, že SPP má podporovať poľnohospodárov v ich produkcii, mimovládny organizáciám ide iba o zelenú politiku. Aj vo FR sa objavujú články o najväčších príjemcoch dotácií a chybné interpretácie o 80 % verejných prostriedkov pre 20% poľnohospodárskych podnikov.

### **Výmena názorov s europoslancami Ulrike Müllerovou, Ericom Andrieuom a Petrom Jahrom (COMAGRI) ohľadom rokovania o budúcej SPP, súčasných dialógoch a EZD**

Ulrike Müllerová (DE, Renew) uviedla, že pri rokovaníach trialógu k Horizontálnemu nariadeniu sa dosiahol určitý pokrok. Za priority dosiahnutého kompromisu označila zjednodušenie rámca pre audit a kontroly SPP a zlepšenie ich transparentnosti monitorovaním účinnosti SPP.

Členské štáty už pripravujú svoje strategické plány, obdržali odporúčania od Komisie a vedia, na čo sa majú zamerať. V Parlamente prebiehajú debaty o indikátoroch na meranie pokroku a o niektorých GAEC, reformovaná SPP musí byť podľa nich vykonávateľná. Ďalej uviedla, že Komisia navrhuje monitorovať účinnosť SPP na základe ročných kontrol výstupných indikátorov a indikátorov výsledkov, Parlament navrhuje analyzovať dosiahnuté výsledky každé 2 roky na uistenie, že finančné prostriedky sú vynakladané správne. Ďalšie rokovania sa týkajú systému včasného varovania, ktorý by poľnohospodárom poskytol poradenstvo pre vyvarovanie sa sankciám. Počas ďalšieho trialógu sa bude rokovať o systéme sankcií v prípade nedodržania požiadaviek - spravodajkyňa uviedla, že je nevyhnutné prijať pragmatický prístup a zaistiť, aby prostriedky smerovali do poľnohospodárskeho sektora. Ďalej sa zmienila o diskusiách o definícii aktívneho poľnohospodára a o konečných príjemcoch.

Prezidentka Copa upozornila na znepokojivé tlaky mimovládnych organizácií na výkonného podpredsedu F. Timmermansa aj na Radu. Poľnohospodári sú pritom sami už teraz veľmi aktívni v zlepšovaní svojich praktík, čo sa týka blaha zvierat, použitia antibiotík, prostriedkov na ochranu rastlín a znižovania emisií skleníkových plynov. Bohužiaľ, prínosy aj rola poľnohospodárov sú často prehliadané. V súvislosti s kontrolami podporila postoj Parlamentu a dvojročné kontroly. K definícii aktívneho poľnohospodára poznamenala, že musí zostať v kompetencii členských štátov vzhľadom na rozdiely, odlišné systémy a veľkosti.

Eric Andrieu (FR, S&D) uviedol, že počas PT predsedníctva sa začali diskusie s cieľom dosiahnuť kompromis, ktorý by posilnil pozíciu producentov v dodávateľskom reťazci. Rokovania sa týkajú riadenia rizík, chránených označení pôvodu a zemepisných označení, hospodárskej súťaže, programov mlieka a ovocia a zeleniny do skôl. Aktuálne sú predmetom rokovaní vína a chránené označenia pôvodu. Pokrok označil za pomalý, hlavné témy sú zatiaľ povolenie výsadby viníc, vína bez alkoholu a zakázané odrody. Parlament a Rada tiež začali rokovať o označovaní vín a o možnom využití QR kódov. Za dôležité označil zlepšenie riadenia kríz na trhu, pôjde, podľa neho, o zásadný článok, Komisia by mala hrať v riadení kríz kľúčovú úlohu.

Peter Jahr (DE, EPP) k rokovaniam trialógov o Strategických plánoch uviedol, že situáciu komplikujú pozície „starej“ a „novej“ Komisie, preto je zložitá dosiahnuť zhody v témach, ako sú podmienenosť a zelená architektúra, ktoré PT predsedníctvo na teraz odložilo. Z doposiaľ prerokovaných tém, v ktorých sa nepodarilo dosiahnuť dohodu, sa zmienil o vyčlenení určitého percenta pôdy na neproduktívne prvky a mechanizmus, na základe ktorého bude toto percento stanovené. Upozornil na súvislosť ekoschémy a podmienenosti, zdôraznil, že sa usiluje o spoluprácu s poľnohospodármi namiesto prísnych reštrikcií. Za dôležitú označil diskusiu o alokácii I. piliera pre ekoschémy, keď v prípade ustanovenia vysokého percenta (30 %) síce môže dôjsť k istej frustrácii poľnohospodárov, ale súčasne to pre nich môže predstavovať mnoho príležitostí. Pozície Parlamentu a Rady sa tiež líšia ohľadom transferu prostriedkov medzi oboma piliermi SPP, prejednávaná je aj redistribúcia platieb a zastropovanie. Ďalej sa zmienil o podpore mladých poľnohospodárov a definícii aktívneho poľnohospodára. V tejto súvislosti uviedol, že verejnosť má právo poznať konkrétneho vlastníka firmy, ktorá je príjemcom dotácií, ide o dôležitý prvok transparentnosti. Parlament požaduje zavedenie povinnej definície aktívneho poľnohospodára, Rada dobrovoľné. Parlament má predstavu, že bude vytvorený zoznam, ktorý definuje, kto môže byť príjemcom a kto nie. Na záver uviedol, že je treba včas sa pripraviť na koniec prechodného obdobia a že nejde o úplne novú reformu politiky.

Diskusia:

ES reprezentant sa kriticky vyjadril k role Komisie počas trialógov, ktorá rokovania Parlamentu s Radou neuľahčuje, ale predstavuje samostatnú tretiu stranu a navyše predkladá nové prvky, stratégie EZD. Ekoschémy majú byť síce dobrovoľné, ale v prípade vyčlenenia vysokého percenta I. piliera budú fakticky povinné vzhľadom na to, že si žiadny podnik nebude môcť dovoliť o takú čiastku prísť a súčasne zostať ziskovým, preto vyzval na prijatie, pokiaľ možno čo najnižšieho percenta, a naopak - zaistiť dostatočné alokácie obálok pre BIS platby.

SE zástupca tiež kritizoval zmenu tradičnej role Komisie v trialógu, treba nájsť rovnováhu medzi novou SPP a ambíciami EZD, ktoré môžu úplne zatieniť primárne ciele SPP, ktorými sú produkcia potravín, zaistenie príjmov poľnohospodárom a priaznivých cien pre spotrebiteľov. Treba zachovať všetky 3 piliere udržateľnosti poľnohospodárstva. Ekoschémy nebudú plniť svoj účel, pokiaľ pre poľnohospodárov nebudú vykonateľné.

DK reprezentant uviedol, že už teraz sú zapojení do transformácie na udržateľný produkčný systém na svojej národnej úrovni, aby v roku 2050 boli klimaticky neutrálni. SPP je komplexná politika, ekoschémy označil za jej najdôležitejšiu časť. Alokácia 25-30 % I. piliera znamená, že budú kľúčové

pre príjmy poľnohospodárov.

Peter Jahr k ekoschéмам uviedol, že ide o jasnú požiadavku verejnosti, podľa neho nemá zmysel žiadať o nižšie percento I. piliera, je potrebné na ne pozerieť aj z pozitívnej strany, že poľnohospodári budú mať možnosť voľby (napr. poľnohospodári nepraktizujúci živočíšnu výrobu nebudú musieť plniť opatrenia pre blaho zvierat).

Eric Andrieu uviedol, že v dialógoch je viditeľná kľúčová rola Komisie, ktorá podrobne sleduje pozíciu Rady a Parlamentu. K debatám o vyčlenení obálky I. piliera na ekoschémy uviedol, že aktuálne percento na ozelenenie (greening) predstavuje 30 %.

Ulrike Müllerová k obavám z Mercosuru uviedla, že poľnohospodári môžu počítať s podporou Parlamentu, ktorý je veľmi kritický k niektorým dovozom. Pri reforme SPP je snaha o zlepšenie modelu ich vykonávania, ktorý by akceptovala aj verejnosť, ochrana životného prostredia je kľúčová, súhlasila však s potrebnou mierou flexibility. Podľa nej treba vytvoriť robustný systém, ktorý zaistí, že platby sú skutočne určené poľnohospodárom, preto je dôležité pracovať na definícii skutočného poľnohospodára.

Prezidentka Copa varovala pred rozlišovaním medzi poľnohospodárstvom a „zelenými praktikami“ - poľnohospodári už dlhodobo pracujú na zlepšovaní, preto je smutné, že sú neustále kritizovaní (najmä ekologickými mimovládnyimi organizáciami) bez toho, aby sa ocenil ich prínos. Súhlasila s tým, že podmienenosť, ekoschémy, AECM opatrenia a GAEC štandardy predstavujú jeden komplex, ale aby ich bolo možné implementovať do každodennej praxe, je nevyhnutné poľnohospodárom zaistiť základné príjmy.

## **Prezídium COPA**

### **Návrh stanoviska Copa a Cogeca k zvláštnym cieľom ochrany (SPG) pre prieskum dokumentu s pokynmi pre včely EFSA (2013-2021)**

Návrh stanoviska, ktorý pripravili pracovné skupiny pre med a fytozdravotné otázky, bol schválený bez námietok.

### **Správa o činnosti prezidentky Copa a generálneho tajomníka**

Prezidentka Christiane Lambertová informovala o mnohých stretnutiach, okrem iného aj o stretnutí s komisárom J. Wojciechowskim, zástupcami CZ organizácie a predsedami pracovných skupín pre bravčové mäso a zdravie a blaho zvierat.

Antonio Tavares (PT, predseda skupiny pre bravčové mäso) povedal, že sa pracovná skupina rozhodla pripraviť vlastný návrh na úpravu EÚ legislatívy namiesto čakania na Komisiu. S prácou na návrhu začali v septembri, prvý draft obsahuje 3 časti: kastrácia samčekov (je treba viac štúdií na nájdenie najlepšieho riešenie pre každú krajinu), zákaz klieťok (nutnosť zaistiť dostatočne dlhú dobu a financie na prispôbenie sa) a skracovanie chvostíkov (sekretariát pripravuje dotazník na zaistenie praxe v každom štáte, ideálne na každej farme). Dokument by mal byť hotový v marci, následne bude predložený na prezídiách.

Miguel A. Higuera (ES, predseda skupiny pre zdravie a blaho zvierat) podporil navrhovanú proaktívnu stratégiu a uviedol, že na návrhu budú spolupracovať.

### **Výmena názorov s Mariou do Céu Antunesovou (PT ministerka poľnohospodárstva, predsedníčka Rady pre poľnohospodárstvo a rybníctvo) o prioritách PT predsedníctva**

Ministerka na úvod predstavila 3 priority PT predsedníctva: obnova EÚ po pandémie podložená klimaticko-digitálnou transformáciou, riešenie sociálnych otázok a zvýšenie odolnosti EÚ voči výzvam a krízam. Zásadnou prioritou bude dokončenie rokovaní o reforme SPP, chcú sa zameriavať aj na podporu efektívnejšieho využívania zdrojov prostredníctvom inovácií. V rámci stratégie F2F bude venovaná pozornosť zdraviu rastlín a zvierat, budú posilnené fytosanitárne opatrenia na redukcii používania chemických látok. Cieľom je prechod na udržateľnejší systém a posilnenie boja proti globálnemu otepľovaniu, aby sa Európa stala prvým klimaticky neutrálnym kontinentom do roku 2050. Treba zaistiť aj to, aby 500 miliónov Európanov malo prístup k potravinám. K aktuálnym rokovaniam o SPP uviedla, že PT predsedníctvo sa usiluje o dosiahnutie dohody v trialógu do mája, aby mali členské štáty čas na strategické plány, keďže pravidlá novej SPP začnú platiť 1. 1. 2023. Na záver uviedla, že PT predsedníctvo sa hodlá zamerať aj na medzinárodné vzťahy a obchody, ktoré budú pokračovať, je však potrebné zaistiť rovnaké podmienky v súlade s ekologickými požiadavkami EÚ.

Eduardo Oliveira e Sousa (PT, CAP) vyzval PT predsedníctvo na boj proti pandémie - je nevyhnutné zaistiť voľný pohyb tovaru a pracovníkov v poľnohospodárstve naprieč EÚ. Odmietol postoj Komisie, ktorá sa chová, akoby si poľnohospodári neuvedomovali aktuálny problém a nechceli zelenšiu Európu. Upozornil, že z pohľadu bezpečnosti potravín je Európa na 1. mieste na svete, ale treba zohľadniť aj štandardy používané v tretích krajinách, odkiaľ sa dovážajú výrobky do EÚ, aby nedochádzalo k narušeniu konkurencieschopnosti EÚ producentov.

Manuel Santos Gomes (PT, CONFAGRI) upozornil na veľmi dôležitú ekonomickú rolu družstiev nielen na EÚ úrovni, ale aj na celosvetovej (majú veľkú pridanú hodnotu pre export). Poľnohospodárstvo v EÚ teraz čelí mnohým problémom, pýtal sa preto, ako bude PT predsedníctvo brániť družstvá v Európe.

Pedro Gallardo (ES, ASAJA) upozornil na mnoho špecifických typov poľnohospodárskych produkcií a vyzval na odstránenie legislatívnych prekážok možností použitia nových genomických techník, ktoré poľnohospodárom pomôžu čeliť problémom napr. so suchom.

PT ministerka uviedla, že efekty pandémie sú devastujúce, ale začali sa už vakcinačné kampane. Súhlasila s tým, že treba dodržiavať zelené koridory na hraniciach pre transporty tovaru a pracovníkov, aby poľnohospodári mohli predávať svoje výrobky. Pandémia spôsobila zavretie HORECA sektoru a tým pádom zmenu v štruktúre dopytu. Poľnohospodárom by mal pomôcť aj plán na obnovu EÚ. K reforme SPP uviedla, že síce pretrvávajú rozdielne postoje inštitúcií na niektoré prvky, ale predsedníctvo zatiaľ nemá obavy z nedosiahnutia dohody. K stratégiám EZD uviedla, že Komisia stanovila ciele na úrovni EÚ (napr. spoločný cieľ 25 % celkovej pôdy v ekologickom poľnohospodárstve), ale každý štát bude mať možnosť zvoliť si prostriedky, ako k plneniu cieľa prispeje. Ďalší dôležitý aspekt je lepšia komunikácia o dosiahnutých cieľoch aj s verejnosťou. K príspevkom ohľadom medzinárodných dohôd o obchode uviedla, že je potrebné zamerať sa na už existujúce dohody, či naplnili očakávania a ciele EZD a nové aspekty do budúcich dohôd zahrnúť.

Agnieszka Maliszewska (PL, viceprezidentka Cogeca) tiež upozornila na problematiku otvorenia EÚ trhu krajinám Mercosuru. Ďalej upozornila na neochotu mladých vstúpiť do poľnohospodárstva, treba im zabezpečiť viac istôt pre ich investície. Mala by byť docenená aj rola družstiev.

Tim Cullinan (IE, viceprezident Copa) upozornil na rozličné typy poľnohospodárskych postupov naprieč EÚ, čo Komisiou navrhované ekoschémy nezohľadňujú. Takisto je potrebné, aby poľnohospodári mali možnosť merať nimi sekvestrovaný uhlík.

Niels Peter Nørring (DK, DAFC) upozornil, že na plnenie cieľov stratégie F2F musia mať poľnohospodári k dispozícii nástroje – nové techniky šľachtenia rastlín.

Nikolaus Berlakovich (AT, LKÖ) podporuje prehlásenie, že nikto nemôže byť ponechaný stranou. V AT už prebieha niekoľko ekologických programov, ale aj napriek tomu je plnenie cieľov stratégií pre poľnohospodárov veľkou výzvou. Najmä v kontexte pandémie sa ukazuje, aká je produkcia potravín kľúčová. SPP musí byť rýchle dojednaná a ciele musia byť realistické a dosiahnuteľné.

Samuel Masse (FR, CEJA) zdôraznil, že mladí poľnohospodári musia byť v centre oboch stratégií EZD. Pýtal sa na rozpočet SPP a na názor ministerky ohľadom vyčlenenia podielu pre mladých poľnohospodárov. Nárast ekologickej výroby je dobrá príležitosť, ale ciele by aj tak mali byť riadené trhom a dopytom.

Marian Sikora (PL) súhlasil s nutnosťou urobiť pokrok, ale všetko si žiada značné investície v dlhodobom horizonte. Prechod na ekologickú produkciu by sa mal riadiť podľa dopytu spotrebiteľov. Obmedzovaním hnojív a PPPs dôjde k zníženiu produkcie (napr. cukrovej repy), čím dôjde k navýšeniu importu zo vzdialených krajín. Poľnohospodári potrebujú rôzne nástroje a rôzne plodiny. K emisiám metánu a požiadavke na zníženie chovu dobytka uviedol, že súčasne cukrová repa významne sekvestruje uhlík – preto treba na všetko prihliadať komplexne a prijímať vyvážené rozhodnutia.

PT ministerka uviedla, že oceňuje listy, ktoré sekretariát pred trialógmi zasiela, harmonogram je veľmi ambiciózny, ale snahou je poskytnúť členským štátom dostatočný priestor na dokončenie ich strategických plánov. K Mercosuru uviedla, že teraz sa pripravuje špecifický dodatok, ktorý by mal zaručiť viac istôt z pohľadu dodržiavania štandardov a ochrany životného prostredia. K stratégii F2F uviedla, že cieľom je stimulovať viac alternatívnych nástrojov, ktoré by mali poľnohospodári k dispozícii. K novým genomickým technikám a GMO povedala, že názory na ne sa líšia, Rada preto vyzvala Komisiu na predloženie štúdie, ktorá by mala byť pripravená v apríli. Na základe jej výstupov sa začnú diskusie. K ekoschémam odpovedala, že zatiaľ pretrváva nesúlad percentuálneho vyčlenenia obálky I. piliera, dôležité je uistiť sa, že žiadne prostriedky nebudú stratené. SPP reforma má prispieť k plneniu cieľov EZD, ale aj k zaisteniu produkcie dostatočného množstva bezpečných potravín. Do férovej digitálnej a ekologickej transformácie budú musieť byť zahrnutí aj spracovatelia potravín.

### **Výmena názorov s Michelom Barnierom (zvláštny poradca predsedníčky Komisie) o dohode o obchode a spolupráci medzi EÚ a UK**

Barnier na úvod informoval o činnosti pracovnej skupiny pre vzťahy s UK, ktorú viedol, dohodu sa podarilo vyrokovať 24. 12. 2020. Proces označil za neobvyklý, keďže zastupoval všetkých 27 štátov EÚ, k samotnej dohode uviedol, že zahŕňa ekonomické, sociálne aj právne prvky. Za najzložitejšie označil unikátnu situáciu v Írsku (dva štáty na jednom ostrove), treba zaistiť, aby medzi nimi nedochádzalo k nekontrolovanému presunu tovaru. Preto je potrebné kontrolovať produkty prichádzajúce z UK do Severného Írska, aby bola zaistená ochrana jednotného trhu EÚ. Rokovania ovplyvnila aj pandémia a nemožnosť osobných stretnutí. K vyjednaným otázkam o obchode uviedol, že Briti chceli byť úplne oddelení od EÚ štandardov, trvalo preto niekoľko mesiacov vyjednať rovnaké podmienky. Verí, že sa to podarilo dosiahnuť, vrátane pravidiel štátnych podpôr a férovej hospodárskej súťaže. UK je tak úplne suverénne, bude môcť rokovať o nových dohodách s tretími krajinami. Budú pokračovať aj ďalšie diskusie, napr. o dumpingu.

Diskusia:

Tim Cullinan (IE, viceprezident Copa) uviedol, že IE poľnohospodári veľmi oceňujú dohodu, jedna

z najväčších obáv je z rovnakých podmienok a zaistenia férovej hospodárskej súťaže. Tiež upozornil na narastajúce náklady všetkých štátov pri exporte do UK.

Alo Duffy (IE, predseda skupiny pre brexit) ocenil transparentnosť procesu zo strany Barniera a jeho úsilie dosiahnuť dohodu bez taríf a ciel. Vyjadril pochopenie voči zavedeniu sanitárnych a fyto-sanitárnych kontrol, ale zdôraznil dopady v podobe ďalších administratívnych prekážok. Vyjadril nádej, že obe strany nájdu dohodu o uľahčení prekážok.

Minette Batters (UK) uistila, že uľahčenie situácie v Írsku je v spoločnom záujme. Ocenila činnosť a úspech Barniera. V UK pripravujú vlastnú legislatívu týkajúcu sa blaha zvierat a ochrany životného prostredia, ktorá vychádza zo štandardov EÚ. Príležitosťou na spoločnú prácu na ochrane klímy a obnove po pandémie je aj miesto konania COP26 - Glasgow.

Barnier na záver pripomenul, že vzájomné diskusie budú pokračovať. K produktom vstupujúcich do Severného Írska uviedol, že po brexite musia byť kontrolované všetky produkty. Ekvivalenty, ktoré by mohli byť uznávané, nebudú vyjednané zo dňa na deň. Je otázkou, aká bude prax, v každom prípade sú štandardy pre EÚ kľúčové. Vzájomný obchod treba uľahčiť, ale takisto treba byť realistickými a rešpektovať pravidlá Írskeho protokolu. Komisia je otvorená dialógom o špecifických riešeniach.

### **Výmena názorov na medzinárodný obchod**

Generálny sekretár na úvod informoval o zverejnení oznámenia Komisie o revízii obchodnej politiky EÚ.

Mercosur: Prezidentka Copa informovala o rokovaní s komisárom pre poľnohospodárstvo, za prekvapivé označila jeho pozitívny prístup k dohode. Sekretariát ďalej uviedol, že bude nutné doplniť existujúcu dohodu o prehlásenie, týkajúce sa ochrany životného prostredia a klímy. Sekretariát je však skeptický. Copa a Cogeca preto spoločne s AVEC a CIBE zverejnili tlačovú správu a video o 3 hlavných dôvodoch, prečo súčasný text dohody nepodporujú.

USA: Sekretariát spolu s FoodDrinkEurope a CELCAA vyzvali na odstránenie všetkých ciel nesúvisiacich s lietadlami a na spoluprácu s novou administratívou USA.

V diskusii NL reprezentant zdieľal informácie o komplikáciách pri exporte produktov z tretích krajín cez NL do UK. Informoval preto o snahe maximálne využívať informačné technológie, t.j. ustanoviť databázu s dátami naprieč EÚ. Zatiaľ o tom rokujú s BE a DK.

### **Výmena názorov na situáciu na trhu**

Sekretariát informoval o mnohých dopadoch na situáciu na trhu, pričom ďalšie tlaky predstavujú obchodné prekážky. Kvôli zavretému HORECA sektoru sa mení aj rozloženie dopytu na trhu. Za veľmi komplikované označil potenciálny zákaz propagácie produktov živočíšnej výroby, vín a destilátov. Tieto trendy sú nebezpečné, vrátane strát ochrany názvov tradičných mäsových a mliečnych produktov. Sektor bravčového mäsa trpí uzavretím ázijských trhov, Čína stále neuznáva princíp regionalizácie.

Diskusia:

AT reprezentant vyzval na analýzu nákladov, tlak na ceny je extrémny. Niektoré sektory navyše bojujú s AMO, vtáčou chrípkou a nízkou schopnosťou poľnohospodárskych podnikov na zotavovanie po pandémie. V tejto spoločnej kríze úplne chýba základná rola SPP - tá nie je iba o ozelenení, ale aj

o podpore počas krízy. Pomoc zo strany EÚ podľa neho chýba tiež, treba žiadať Komisiu o podporu poľnohospodárov.

Prezidentka Copa upozornila na komplikácie v sektore vína, obdržaná podpora vo FR podľa nej nie je dostačujúca. Prebieha intenzívny dialóg s obchodníkmi, ktorí odmietajú akceptovať nárast nákladov a iné negatívne súvislosti a ešte tlačia na ďalšie zníženie výkupných cien.